

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA

**DĖL ŽMONIŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ PROFILAKTIKOS IR KONTROLĖS ĮSTATYMO
PAPILDYMO 32² STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4816
(NR. TAP-20-1110; TAIS NR. 20-8059(2))**

2020-06-23 Nr. NV-1754
Vilnius

Projekto rengėjas: Sveikatos apsaugos ministerija.

Projekto tikslas: pateikti Vyriausybės išvadą (pritarti tikslui) Seimo nario V. Bako inicijuotam ir parengtam Įstatymo projektui, kuriuo siūloma nustatyti didesnę statutinių įstaigų darbuotojų karantino metu dirbančių ypač pavojingų ligų židiniuose ir(ar) su asmenimis, kurie serga, įtariamais, kad serga ypač pavojinga užkrečiamąja liga, taip pat asmenimis, turėjusiais sąlytį, darbo užmokestį (siūloma mokėti nuo 60 iki 100 proc. dydžio pareiginės algos (darbo užmokesčio) priemokas).

Dabartinė situacija: šiuo metu Vidaus tarnybos statute numatytas priemokos pareigūnams už darbą kenksmingomis, labai kenksmingomis ir pavojingomis darbo sąlygomis iki 20 proc. pareiginės algos. Vidaus reikalų ministerijos duomenimis vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinėse įstaigose tarnaujantiems pareigūnams ir kitiems darbuotojams, kurių darbas tiesiogiai susijęs su ekstremaliosios situacijos suvaldymu, jau yra mokamos priemokos (už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą, už papildomų užduočių atlikimą, už darbą kenksmingomis, labai kenksmingomis ir pavojingomis darbo sąlygomis), papildomų lėšų poreikis 2020 m. kovo – balandžio mėnesiais sudarė 3869 tūkst. Eur, lėšų poreikis gegužės – birželio mėn. bus žinomas įvertinus faktiškai vykdytas atitinkamas funkcijas.

Projekto esmė, nauda: siūloma pritarti Įstatymo projekto XIIP-4816 tikslui, tačiau pažymėti tai, kad:

- Įstatymo projekte nurodyto darbuotojų darbo užmokestis reglamentuojamas specialiuose įstatymuose (Vidaus tarnybos statute, Valstybės tarnybos, Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymuose). Priėmus siūlomos redakcijos Įstatymo projektą, būtų neaiškus Įstatymo projekte numatytos priemokos ir Vidaus tarnybos statute numatytos priemokos santykis, statutinių įstaigų pareigūnams tuo pačiu pagrindu skirtinguose teisės aktuose būtų numatytas skirtingo dydžio apmokėjimas. Siekiant teisinio aiškumo ir nuoseklumo, statutinių pareigūnų darbo užmokesčio didinimas dėl darbo ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose ir (ar) darbo su asmenimis, kurie serga, įtariamais, kad serga ypač pavojinga užkrečiamąja liga, taip pat asmenimis, turėjusiais sąlytį, turėtų būti nustatytas keičiant Vidaus tarnybos statutą, o statutinių įstaigų valstybės tarnautojams ir kitiems darbuotojams analogiškai kaip Įstatymo 32¹ straipsnyje (sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams) Įstatymo projekte turėtų būti nustatyta, kad mokama ne priemoka, o didinami pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai atitinkamai kompensuojant visas su tuo susijusias ir patiriamas išlaidas.
- siūlomo 32² straipsnio pavadinimo turinys turėtų būti formuluojamas kaip darbo funkcijų, susijusių su ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų epidemijų profilaktikos priemonių įgyvendinimo užtikrinimu, vykdymas, analogiškai turėtų būti performuluojama ir siūlomo 32² straipsnio 1 dalis, nustatant, kad darbo užmokestis gali būti didinamas tik su asmenimis, kurie serga, įtariamais, kad serga ypač pavojinga užkrečiamąja liga, taip pat asmenimis, turėjusiais sąlytį, dirbantiems darbuotojams.
- formuluotė „kai šie vykdo epidemijų profilaktikos priemones ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose, dirba su asmenimis“ yra neapibrėžta, manytina, kad tie darbuotojai, kurie karantino metu nedirba ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose ir (ar) tiesiogiai nekontaktuoja su sergančiais, įtariamais, kad serga, ar sąlytį turėjusiais asmenimis (tiesiog vykdo savo įprastines funkcijas ar dirba nuotoliniu būdu), neturėtų patekti į siūlomo 32² straipsnio reguliavimo sritį.
- Įstatymo projektas turėtų būti papildytas įgyvendinamosiomis nuostatomis, kad visus reikiamus teisės aktų projektus parengs Vidaus reikalų ministerija.
- Vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinėse įstaigose tarnaujantiems pareigūnams ir kitiems darbuotojams, kurių darbas tiesiogiai susijęs su ekstremaliosios situacijos suvaldymu, jau yra mokamos priemokos (už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą, už papildomų užduočių atlikimą, už

darbą kenksmingomis, labai kenksmingomis ir pavojingomis darbo sąlygomis). Atsižvelgiant į tai ir siekiant užtikrinti, kad už tą patį darbą nebūtų mokama antrą kartą, Įstatymo projekto 2 straipsnio turėtų būti atsisakyta ir Įstatymo projekto nuostatos turėtų būti taikomos nuo Įstatymo projekto įsigaliojimo dienos.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Derinimas: projektas derintas su Socialinės apsaugos ir darbo, Teisingumo, Finansų, Vidaus reikalų ministerijomis.

Dalykinio vertinimo išvada. Teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

- Manome, kad dėl projekto turėtų būti gauta Finansų ministerijos išvada. Atkreiptinas dėmesys, kad įstatymo projekto rengėjai nurodo, kad darbo užmokesčio didinimui reikės ne mažiau kaip 5 mln. eurų per mėnesį papildomų valstybės biudžeto lėšų, o, Vidaus reikalų ministerija derinimo išvadoje pateikia informaciją, kad papildomų lėšų poreikis vien tik vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinių įstaigų pareigūnams ir kitiems darbuotojams sumokėti už darbą, tiesiogiai susijusį su ekstremaliosios situacijos suvaldymu 2020 m. kovo – balandžio mėnesiais sudarė 3869 tūkst. eurų.
- Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatyme numatytas darbo užmokesčio didinimas sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams, siūlomais pakeitimais būtų sudarytos sąlygos didinti statutinių įstaigų darbuotojų darbo užmokestį, tačiau nesiūloma mokėti papildomai kitų įstaigų, institucijų darbuotojams (pvz. socialiniams darbuotojams, vaiko teisių apsaugos specialistams, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų, kurios teikia vaikų priežiūros paslaugas karantino metu ir kt. darbuotojams, kurie taip pat gali turėti sąlyti su asmenimis, įtariamais, kad serga ar asmenimis, turėjusiais sąlytį).
- dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, turėtų būti teikiama derinimo pažyma (pvz. dėl Teisingumo ministerijos siūlymo pagrįsti teiginius apie ligos perdavimą tik tiesioginio kontakto atveju visų ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų atveju arba peržiūrėti siūlymą, diferencijuojant reguliavimą pagal galimus konkrečios ligos perdavimo būdus ir kt.).

Siūlome svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime ir įvertinti šias bei Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2020 m. birželio 23 d. išvadoje pateiktas pastabas Nr. NV-1746.

Socialinės politikos grupės vadovė

Eglė Neciunskienė